

РЕШЕНИЕ

№ 50181

гр. София, 24 януари 2023 година

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУМЕН ПЕТРОВ
ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ
ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА

при участието на секретаря Марияна Петрова и в присъствието на прокурор Тома Комов, изслуша докладваното от съдията Каракашева дело № 528/2022 година и съобрази следното:

Касационното производство е образувано на основание чл. 346, т. 1 от НПК по касационна жалба на адв. И. А., упълномощен защитник на подсъдимия В. И. В. срещу решение на Апелативен съд – Велико Търново № 53/03.05.2022г., постановено по внохд № 373/2020г. по описа на същия съд, с която са въведени всички касационни основания по чл.348, ал.1 от НПК, като са изложени подробни съображения в тяхна подкрепа.

Релевираните от касатора съществени процесуални нарушения се свеждат до няколко основни групи:Оспорва се извършеният от въззивния съд анализ и оценка на доказателствените източници по делото и изводимите въз основа на тях факти, свързани с авторството на инкриминираната дейност, признато в лицето на подсъдимия, механизма на деянието и средството, с което е извършено.Твърди се нарушаване правото на справедлив процес, поради това, че съдебният състав бил предубеден и заинтересован.Поддържат се възражения, че осъждането на В. е основано на доказателства, които не са събрани или изготвени по предвидения в закона процесуален ред, като се възразява срещу дадената от инстанционните съдилища оценка на протоколите за оглед на местопроизшествие; претърсване и изземване и за доброволно предаване.Заявява се игнориране на едни доказателства за сметка на други.Настоява се, че е нарушена забраната по чл.116 от НПК, съгласно която присъдата не може да се основава само на самопризнанието на обвиняемия, както и тази по чл.303, ал.1 от НПК, според която присъдата не може да почива на предположения.Сочи се непълнота на доказателствата, като се твърди, че незаконосъобразно не са уважени доказателствени искания, имащи отношение към предмета на доказване по чл.102 от НПК.

Като последица от допуснатите процесуални нарушения материалния закон е приложен неправилно.Този касационен повод се твърди да е наличен и поради и неправилната квалификация на деянието, тъй като подсъдимият е извършил същото в условията на физиологичен афект.

Явната несправедливост на наложеното наказание се твърди да е налична поради това, че съдът е игнорирал смекчаващи вината на подсъдимия обстоятелства.

Отправените искания са за отмяна на присъдата и оправдаване на подсъдимия В. по повдигнатото обвинение, алтернативно - връщане на делото за ново разглеждане от въззивния съд; преквалификация на деянието по чл. 118 от НК; намаляване размера на наложеното наказание.

В съдебно заседание подсъдимият и защитникът му поддържат касационната жалба по изложените в нея съображения и отправени искания.

Подсъдимият В., в лична защита, заявява, че поддържа изложеното от защитника си и няма какво да добави.

Прокурорът при ВКП намира жалбата за неоснователна, а атакуваният съдебен акт - за правилен и законосъобразен. Твърди, че обективната истина била установена правилно, като инстанционните съдилища не са допуснали заявените от касатора съществени процесуални нарушения. Наложеното наказание не е явно несправедливо, а съответно на обществената опасност на деянието и дееца, на доказателствата по делото и съобразено с целите по чл.36 от НК.

Подсъдимият В., в последната си дума, моли за намаляване размера на наложеното му наказание, изразявайки съжаление за стореното.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, след като обсъди доводите на касатора и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

С присъда №12 от 04.08.2020г., постановена по н.о.х.д. №352/2019г., Ловешки окръжен съд е признал подсъдимия В. И. В. за виновен за това, че на 25.02.2018г., около 15.10ч., в с.Добревци, общ.Ябланица, обл.Ловеч, чрез произвеждане на изстрел с огнестрелно оръжие- гладкоцевна ловна пушка марка „Baikal“, модел „ИЖ 27“, умишлено умъртвил баща си –И. В. Х., поради което и на основание чл.116, ал.1, т.3, пр.1 във вр. с чл.115 от НК и чл.54 от НК го осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от петнадесет години при първоначален строг режим на изтърпяване.

На основание чл.59 от НК приспаднал от така определеното наказание лишаване от свобода времето, през което подс.В. е търпял мярка за неотклонение „задържане под стража“.

Взложил разноските по делото в тежест на подсъдимия и се разпоредил с веществените доказателства по делото.

Недоволство от така постановената присъда изразил подсъдимия В., който чрез защитника си адв.А. я обжалвал пред АС-Велико Търново, излагайки доводи за допуснати съществени процесуални нарушения; нарушения на материалния закон и явна несправедливост на наложеното наказание.Образуваното пред последния въззивно производство приключило със сега атакуваното решение №53 от 03.05.2022г., постановено по в.н.о.х.д. №373/2020г. по описа на АС-Велико Търново, с което присъдата била потвърдена, а деловодните разноси били присъдени в тежест на подсъдимия В..

Касационната жалба е процесуално допустима, подадена е в законоустановения срок от правно легитимирано лице и срещу акт, подлежащ на касационен контрол.Разгледана по същество е неоснователна.

Съдържанието на сезиращия документ налага следното уточнение:

Поначало ВКС е съд по правото.Исключение от това принципно положение е хипотезата на чл.354, ал.5, изр.2 от НПК, която в конкретния случай не е налице.Поради тази причина, в рамките на настоящото касационно производство, пред върховната съдебна инстанция не могат да бъдат поставяни на преглед доказателства по делото по същество, още по-малко е допустимо позоваване на необоснованост на атакувания съдебен акт, относима към съдилищата по фактите.С други думи казано, при първото редовно разглеждане на делото,каквото е настоящото, касационният съд отговаря само и единствено на оплаквания за допуснати съдебни грешки по прилагане на процесуалния закон, откъдето да се прави извод за неверни заключения при приемане на фактите и респективно по приложение на материалното право; т.е. той не оценява доказателствената съвкупност в нейната същина и не се произнася по преоценката ѝ.Припомнянето на посочените принципни положения е наложително, тъй като в голяма част доводите в жалбата касаят необоснованост на съдебния акт, доколкото в тях се съдържа собствена интерпретация на доказателствения материал, различаваща се от тази, дадена от решаващите инстанции, с настояване да бъдат възприети различни от изведените фактически изводи, които доводи не могат да са предмет на обсъждане и проверка в настоящото касационното производство.

Обобщено казано, при настоящото разглеждане на делото, касационната проверка предполага преди всичко преценка дали от контролирания съд са допуснати процесуални недостатъци, които да са се отразили на заключенията по фактите и на качествено съдържание на мотивите на съдебния акт, както и дали се е отклонил от регламента по чл.339, ал.1 и ал.2 от НПК.Именно в тези рамки настоящият съдебен състав дължи приоритетно произнасяне, тъй като само при положителен извод за процедурно вярна съдебна дейност и качествено изготвен съдебен акт, е възможно произнасяне по доводите за неправилно приложение на материалния закон и за справедливостта на наложеното наказание.

I.Извършената от настоящият касационен състав проверка установява, че отправените от касатора упреци, ангажиращи касационния повод по чл.348, ал.1, т.2 от НПК, са неоснователни.

1.Обжалваното решение не е постановено от предубеден и пристрастен съдебен състав – процесуално нарушение от категорията на абсолютните по смисъла на чл. 348, ал.3, т. 3 от НПК. Не е налице такова нарушение и при първоинстанционното разглеждане и решаване на делото. Направеното от касатора общо оплакване в тази насока е подкрепено с довода, че инстанционните съдилища не са съобразили нормите на НПК и константната съдебна практика, налагайки „местна практика, която е в противоречие с трайните практики на ВКС“.В основата му е поставено твърдението, че събраните по делото доказателства са негодни и убеждението на защитника, че като не са споделили това му виждане, съдилищата по същество са нарушили правото на В.на справедлив съдебен процес. По повод на така дефинираното оплакване е необходимо да се отбележи, че отговор се дължи на тези възражения, които са конкретно посочени и защитени с доводи, произтичащи от закона. В настоящия случай, подобна конкретика в оплакванията на касатора липсва, а част от доводите са несъвместими с понятието за правна аргументация.Затова, касационният съд ще ограничи коментара си само до това, че липсват обективни данни за външно проявена позиция, на базата на които да се счете, че инстанционните съдилища са били предубедени или заинтересовани. Напротив – те своевременно са се произнасяли по всички молби на подсъдимия и защитата му, като в рамките на

суверенната им преценка са и отказите им да уважат редица доказателствени искания на защитата. Друг е въпроса, че и по същество преценката им е законосъобразна, тъй като доказателствените искания, на които е поставен акцент в жалбата касаят установяване на факти, извън предмета на доказване, очертан в разпоредбата на чл.102 от НПК /за което ще се изложат допълнителни съображения/. Следователно, по делото липсват каквито и да било фактически данни, на основата на които да се заключи, че инстанциите по фактите са били предубедени или пристрастни при разглеждане и решаване на делото.

2. Неоснователен е отправеният с жалбата упрек към доказателствената дейност на предходната инстанция, касаеща проверката и оценката на доказателствата и доказателствените източници, поставени в основата на фактическите изводи относно авторството на деянието.

-Едно от основните възражения на касационния жалбоподател е за това, че присъдата е основана на доказателства, които не са събрани или изготвени по предвидения в закона процесуален ред. В тази връзка са развити съображения, че протоколите, в които са обективирани процесуално –следствените действия, претърсване и изземване, проведени на 25.02.2018г. и 11.04.2018г. са процесуално негодни, поради което следва да се изключат от доказателствената съвкупност, а като следствие от това – да се изключат и установените веществени доказателства, съответно резултатите от експертното им изследване. Оспорването на приетата от предходните инстанции доказателствена стойност на коментирания протокол се аргументира с доводи, почерпени избирателно от показанията на свидетелите Й. И. и С. Х. , участвали като поемни лица при провеждането на оспорените процесуално-следствени действия. В тази връзка, касационният съд не може да не отбележи, че по този начин защитата прави опит да третира показанията им като доказателствено средство за събраните доказателства, като ги противопоставя на съдържанието на изготвените протоколи.

Възражението е неоснователно.

Извън съмнение е обстоятелството, че присъствието на поемни лица при извършването на определените в закона следствени действия е предвидено, за да се създаде гаранция за достоверност, при това в най-общи линии на времето, мястото и начина на изпълнение на задълженията, възложени на компетентните органи. ВКС нееднократно е имал повод да посочи, че от поемните лица не може да се очаква да възпроизведат в детайли мястото на откриване и в подробности вида на отделните предмети, установени/иззети като веществени доказателства.

В конкретния случай, въззивният съд е споделил констатациите на първата инстанция относно законосъобразното провеждане на оспорените процесуално-следствени действия, като е отхвърлил доводите на защитата за ненадлежно участие на поемните лица, за което подробно се е обосновал на л.17-20 от мотивите. Контролираният съд е анализирал показанията на двете поемни лица, участвали при извършените първоначални и последващи претърсвания и изземвания по действителното им съдържание. Същите не са отрекли присъствието си и подробно разясняват действията на разследващите органи, към които са имали видимост, както и собственото си поведение. Разпитани пред първоинстанционния съд свидетелите И. и Х. са потвърдили автентичността на положените от тях подписи върху протоколите за оглед. Несъмнено, фактът на подписване на коментирания протокол от свидетелите, без по същество те да са присъствали и възприемали действията по откриване на интересуващите процеса

веществени доказателства, би внесло сериозно съмнение в законосъобразността на съставянето и оформянето на доказателствения източник. Нарушаването на процесуалните норми неминуемо би довело до изключване от доказателствената съвкупност на установените веществени доказателства, но по конкретното дело няма основание за подобна селекция.

Възражението в жалбата, че поемните лица са пристигнали след като процесуално-следствените действия са започнали, е неоснователно. То почива на погрешно разчитане от страна на защитника на информацията, която св.И. е дал в проведените му разпити. Непредубеденият прочит на показанията на свидетеля И., депозиран пред първата инстанция, както и в тези дадени от него в рамките на досъдебното производство, приобщени чрез процесуалната техника на чл.281, ал.4, вр. ал.1, т.2 от НПК конкретно показва, че той, заедно със св.Х. е пристигнал на местопрестъплението след като разследващите органи са били там, но преди започването на оспорените от касатора процесуално-следствени действия, като наред с това е бил наясно с последните, а и е бил уведомен за качеството си на поемно лице.

-На следващо място, като неоснователно следва да бъде оценено и възражението за допуснати на досъдебното производство съществени нарушения на процесуалните правила поради това, че местопроизшествието не е запазено до провеждането на действията на 26.02.2018г. и на 11.04.2018г. по извършване на претърсване и изземване от имоти, находящи се в с.Добревци, ул. „Трети март“ №25 и ул.“Александър Стамболийски“ №25. Според твърденията в жалбата, незапазеното произшествие е обстоятелството, компрометирало извършените процесуално-следствени действия до степен да бъдат изключени от доказателствената съвкупност. Тезата на защитата не се споделя. Тя е аргументирана с избирателно поднесени цитати от решение №43 от 04.02.2009г. по н.д. №14/2009г. на III н.о. на ВКС и решение № 162 от 07.04.2010г. по н.д. №7/2010г. на I н.о. на ВКС, при това извадени извън контекста на изследваната по тези дела фактология и при неправилно им съотнасяне към настоящата. Извън съмнение е обстоятелството, че след първоначалния оглед, проведен на 25.02.2018г. на имота, в който е намерен трупа на пострадалия, находящ се на адрес: с.Д., ул.“Александър Стамболийски“ №25, при който произшествието е било запазено /видно от костатацията, обективизирана на приложения към делото протокол на л.1, т.II от ДП/, на същия адрес, както и на този, обитаван от подсъдимия /с.Д., ул.“Трети март“ №25/ са извършени действия по претърсване и изземване, чиито резултати се съдържат в съставените протоколи с дати 26.02.2018г. и 11.04.2018г.. В кориците на делото се съдържат данни за причините, наложили оспорените действия, а именно – дадените от подсъдимия В. /тогава обвиняем/в проведения му разпит на 26.02.2018г., в присъствието на служебно назначения му защитник -адв. Н. Б. подробни обяснения, в които същият хронологично и детайлно описва поведението си преди, по време и след деянието, както и конкретните си действия, включително и тези, касаещи мястото, на което същия е изхвърлил гилзите от боеприпасите на огнестрелното оръжие, с което е причинил съставомерното нараняване на пострадалия, както и това, от което е взел огнестрелното оръжие преди деянието и съответно го е оставил след него. Поради тази причина разследващите органи са поискали и получили разрешения от ОС Ловеч по реда на чл.161, ал.1 от НПК /л.71-73, т.II от ДП/, след което са провели оспорените от защитата процесуално-следствени

действия. В този смисъл, органите на досъдебното производство не могат да бъдат упрекнати за проведените впоследствие допълнителни претърсвания, в хода на които са иззети и приобщени по надлежния ред вещи от значение за разследването, тъй като действията им са били насочени към разкриване на обективната истина, така както повелява разпоредбата на чл.13, ал.1 от НПК. Същевременно, дадените от ОС-Ловеч разрешения са в съответствие с изискванията на чл.161 и следващите от НПК, като липсват основания за нарушение на визираната в процесуалния закон процедура по издаването им. Следва да се посочи и това, че имотите, в които са проведени коментираните действия са жилищни такива и ползвани от семейството на подсъдимия и пострадалия, поради което проява на краен формализъм би било да се очаква разследващите органи да запазят местопроизшествието ненакърнено след първоначално проведения оглед на същото. Освен това, установените при проведените действия на 11.04.2018 г. 2бр. гилзи са изстреляни от оръжието, притежавано от подсъдимия, който факт не е бил известен към момента на извършване на следствените действия, поради което и опитът да се аргументира наличие на някаква външна намеса, е неубедителен.

-По-нататък, касационният състав намира за неоснователни възраженията, свързани с приетата процесуална легитимност на протокола за доброволно предаване от 26.02.2018г., с който подсъдимият е предал ловна пушка надцевка, кафяв патрондаш с намиращи се в него 5бр. ловни патрони, калибър 12 и брезентов патрондаш с намиращи се в него 16бр. ловни патрони, 12 калибър. Следва да се посочи, че оспорването не е на плоскостта на допуснати съществени процесуални нарушения при изготвянето на коментираното доказателствено средство, а касае несъгласие на защитата с фактическите изводи на инстанцията по същество, според които е прието, че именно това е средството, с което е извършено престъплението. Т.е., оплакването е за необоснованост, доколкото се претендира преоценка на доказателствата, поставени в основата на този фактически извод, което е извън правомощията на касационната инстанция при това разглеждане на делото.

Обобщено казано, изводите на въззивния съд, че удостоверените в коментираните протоколи обстоятелства – извършените действия и техният резултат, следва да се ценят в доказателствената съвкупност, се споделят от настоящия състав. Приобщаването на обсъжданите предмети –ловна пушка; части от боеприпас за огнестрелно оръжие и 2 бр. гилзи, като вещественни доказателства е установено на основата на коментираната верига от данни и ги легитимира като автономен носител на информация. Затова, с ползването на веществените доказателства, съответно свързаните с тях експертни изводи, при вземане на решения относно конкретни обстоятелства, включени в предмета на доказване, не е допуснато нарушение на процесуалните правила.

-Следващото оплакване в жалбата е за това, че присъдата е постановена в нарушение на императивната разпоредба на чл.116 от НПК и то също е неоснователно. Направената от АС-Велико Търново доказателствена оценка на самопризнанието на подсъдимия е в пълно съответствие със законовите изисквания на разпоредбата на чл.116 от НПК, съдържаща забрана осъдителната присъда да е постановена изолирано върху доказателства, събрани от обясненията на подсъдимия, които го уличават в извършване на престъплението, /направено самопризнание/. Конкретните доводи на касатора за неправилно кредитиране на обясненията на

подс.В., дадени в хода на досъдебното производство, следва да бъдат обсъждани от касационната инстанция единствено на плоскостта дали са спазени правилата за формиране на вътрешното убеждение на решаващия съд. Такива пороци не се констатираат, понеже кредитирането на обсъждания доказателствен източник не е произволно, а след оценка на неговата достоверност и надежност, както и на кореспонденцията му с останалите писмени, гласни и веществени доказателства, събрани по делото. Позицията на въззивната инстанция, според която като достоверен доказателствен източник следва да бъде ценена именно информацията, депозирана от подсъдимия в рамките на проведените му в ДП разпит на 26.02.2018г., е убедително защитена на л.14 –л.17 от съдебните мотиви, тъй като е изградена въз основа на комплексен анализ на наличната доказателствена съвкупност, отчетена в подкрепа на обясненията на подсъдимия, че той е автор на деянието, както и че огнестрелното нараняване, причинило смъртта на пострадалия е произведено именно с оръжието, което В. е предал с протокол за доброволно предаване от 26.02.2018г. Самопризнанията на подсъдимия, инкорпорирани в коментираните обясненията от досъдебното производство са надлежно приобщени към доказателствата по делото, по реда на чл.279, ал.2, вр. ал.1, т.3 от НПК, чрез прочитането им пред съда, при наличието на съответните законови предпоставки, поради констатираните противоречия между тях и обясненията му от съдебно заседание пред първия съд. Оспорената процесуална годност на приобщените обяснения на В., с довод, че същите е възможно да целят защита на друго лице, не е подкрепена доказателствено, тъй като подобни данни по делото не фигурират. Наред с това, в рамките на досъдебното производство, на подсъдимия е бил осигурен служебен защитник, в чието присъствие В. е депозирал коментираните обяснения, което е съществена гаранция за пълното реализиране на правата му в процеса, доколкото доказателствата, събрани при разпита му на досъдебното производство се отклоняват от принципа за непосредственост и устност. По този начин е обезпечено законосъобразното им събиране като е изключена възможността за оказване на външно въздействие върху разпитваното лице.

Обстоятелството, че подсъдимият се е отказал от обясненията си от досъдебното производство, в които е признал, че е извършил убийството на своя баща, не опорочава процесуалната им годност, тъй като същите са били приобщени към доказателствената съвкупност при условията на чл.279, ал.2, вр. ал.1, т.3 от НПК. Законосъобразно прочетените обяснения на В., в които е инкорпорирано неговото самопризнание са били подложени на подробен анализ и детайлна проверка от инстанционните съдилища както относно вътрешната им устойчивост, така и посредством съпоставка с останалите доказателства по делото от значение за авторството на деянието. Проверката на тяхната достоверност в контекста на цялостната доказателствена съвкупност налага извода, че тези обяснения не са опровергани или сериозно разколебани от други доказателства, а намират пълна подкрепа и кореспондират в цялост с наличните доказателствени факти / с изключение на обясненията на В., в които същите се отричат /.

-На следващо място, въззивният съд не е накърнил правото на защита на подсъдимия, отказвайки да уважи направеното доказателствено искане за назначаване на послесмъртна експертиза на пострадалия Иван Христов за установяване на психическото му състояние приживе, както и дали същия е ползвал наркотични или упойващи вещества. Процесуалният закон не задължава

първостепенния или въззивния съд да уважава всички доказателствени искания на страните. В техните правомощия е да прецени основателността на отправените искания, с оглед предмета на доказване, подлежащите на установяване обстоятелства и тяхното значение за решаване на делото, като изложи съображения за отказа си. След като са мотивирали отказа си да уважат коментираното защитно искане, инстанционните съдилища неоснователно са упрекнати в нарушение по смисъла на чл.107, ал.3 от НПК. Въпросът за достатъчността на доказателствата и на средствата за тяхното установяване е в рамките на суверенната преценка на съдилищата по фактите, в която дейност касационният съд не може да се намесва, стига да е постигнато изясняването на обективната истина в пълнота, което в настоящия случай е сторено. Отделен е въпроса, че обстоятелствата, на които акцентира касаторът, излагайки твърдения, че биха били изяснени посредством уважаване на обсъжданото доказателствено искане, касаят механизма на деянието, а той е безспорно изяснен посредством доказателствените източници, събрани чрез обясненията на подсъдимия, писмените, гласни и веществени доказателства, както и чрез заключенията на изготвените по делото експертизи.

-Несъстоятелни са твърденията в жалбата за игнориране на свидетелските показания, депозиран от А. И. и А. К. З.. За игнориране на едно или друго доказателствено средство може да се говори само когато съдът е оставил без внимание съдържащата се в него информация, интересуваша процеса, т. е., когато не са изпълнени процесуалните задължения за обсъждане на доказателственото средство само за себе си и в съвкупност с останалите доказателствени източници; когато не е извършен анализ на свидетелските показания или обясненията на подсъдимия от гледна точка на пълнота, изчерпателност, убедителност, вътрешна съгласуваност и логическа последователност или пък когато избирателно са ползвани части от тях, като са извадени от контекста на цялостния разказ на разпитаните лица. Обстоятелството, че съдът се е отнесъл с недоверие към едни или други доказателства и доказателствени средства не означава, че те са игнорирани. Суверенно право на съда е да кредитира или не доказателствата по делото, стига да изложи надлежна аргументация защо те не могат да бъдат оценени като достоверни и отговарящи на обективната истина. Тези принципни положения са били съобразени от апелативния съд и той е подложил на задълбочено обсъждане информацията заявена от св.И. и З., като е обсъдил същата съвместно с тази, изводима от обясненията на подсъдимия, дадени в рамките на досъдебното производство, както и с констатациите, обективирани в протоколите за проведените оглед, претърсвания и изземвания и доброволно предаване, с веществените доказателства, установени при посочените процесуално-следствени действия и с резултатите от експертното им изследване. При това положение, отправеният упрек за допуснато нарушение по смисъла на чл.107, ал.3 от НПК е неоснователен.

3. Липсват нарушения на процесуалните правила при анализа и оценката на доказателствата и способите за доказване при изграждане на изводите относно механизма на инкриминираното деяние и средството, с което то е извършено. Следва да се посочи, че в преобладаващата си част оплакванията по този пункт от жалбата са такива за необоснованост, тъй като се претендира преоценка на способите за доказване, а именно на заключенията на изготвените съдебно-медицинска, физико-химическа и балистични експертизи, като се оспорват изведените въз основа на тях фактически изводи. В тази връзка, касационният съд

отново ще посочи, че няма да отговаря на изявленията в жалбата, в които е направен собствен, на касатора прочит на посочените способности на доказване и на тази плоскост се претендира извеждането на фактически изводи, различни от тези, обективирани в проверявания съдебен акт. Касационната проверка ще бъде съсредоточена единствено върху твърденията за некачествен анализ на доказателствата и способите за доказване, поставени в основата на изводите по фактите относно механизма на деянието и средството, с което то е извършено и за погрешно формирано вътрешно убеждение по тези въпроси. Извършена в тези рамки, тя позволява извод, че заявените от жалбоподателя пороци не са налице. Възприетият от инстанционните съдилища механизъм на причиняване на съставомерния резултат е убедително защитен, тъй като в основата му е поставена законосъобразно осъществена доказателствена и аналитична съдебна дейност. Несъгласието на касатора е на плоскостта на твърдението, че неустановени по делото са останали въпросите за разстоянието, от което подсъдимия В. е произвел фаталния изстрел – дали от упор; от близко разстояние или от два метра, както и какво е било разположението на тялото на пострадалия към момента на произвеждане на двата изстрела, единият от които е бил фатален за пострадалия.

-Несподелимо е твърдението в жалбата, според което въззивният съд е допуснал порок в оценъчната си дейност, като не е възприел за достоверно заключението на експерта, изготвил съдебно-медицинската експертиза, в частта, в която се сочи, че огнестрелното нараняване, причинило смъртта на пострадалия е произведено от упор. На л.21, абзац последен и л.22, абзац първи от съдебните мотиви, въззивният съд е изложил съображенията, които са го мотивирали да приеме, че експертната констатация за изстрел, произведен от упор, не намира опора в останалите доказателства по делото, а именно – ценените като достоверни обяснения на подсъдимия и резултатите, обективирани в протокола за оглед на местопроезшествие. Въз основа на задълбочения анализ на цитираните доказателствени източници, контролираният съд убедително е защитил заключението си за това, че смъртоносният изстрел е причинен от близко разстояние. Подходът на въззивния съд по анализ и оценка на коментирания способ на доказване е законосъобразен, а твърдението на касатора, че като не се е доверил на експертното заключение, а е съпоставил същото с останалите доказателства по делото, проверяваният съд е допуснал съществено процесуално нарушение, не може да бъде споделено. Не е вярно и твърдението, че съдът е изложил противоречиви мотиви по отношение на това, от какво разстояние е произведено съставомерното нараняване. Както се посочи по-горе, контролираният съд е обосновал позицията си, според която то е причинено от близко разстояние.

-Идентичен законосъобразен подход е следвал проверявания съд и при обсъждането на втория повдигнат от касатора въпрос – за разположението на тялото на пострадалия към момента на причиняване на смъртта му. Изложените на л.22, абзац втори и трети съдебни разсъждения изцяло се споделят от касационния съд, който не намира за необходимо да ги възпроизвежда, изменя или допълва.

-Въззивният съд неоснователно е упрекнат в това, да е основал фактическият си извод, че средството, с което е причинена смъртта на пострадалия е именно предаденото от подс. В. законно притежавано ловно оръжие

–гладкоцевна ловна пушка марка „Baikal“, модел „ИЖ 27“, 12 калибър с две вертикално разположени цеви с фабричен номер 8916586, само въз основа на данните, изводими от протокола за доброволно предаване от 26.02.2018г..На л.23 от съдебните мотиви въззивната инстанция подробно е изложила причините, поради които е приела, че предаденото от подсъдимия лично ловно оръжие е това, с което е произведено огнестрелното нараняване, причинило смъртта на пострадалия, като е посочила и доказателствата, въз основа на които е извела заключението си. Изводът на АС-Велико Търново, че смъртта на пострадалия е причинена в резултат на произведен изстрел от посоченото по-горе оръжие е изведен след анализ и съпоставка на доказателствата, събрани чрез обясненията на подсъдимия, на установените при извършените претърсвания и изземвания веществени доказателства, както и на резултатите от извършените балистични и физико-химична експертизи, при които е открито съответствие на капсулния състав на микрочастиците, установени по иззетата отривка от горната и долна цев на ловната пушка с иззетите проби от ръцете на пострадалия Христов, от дясната ръка на подс.В., от ръкавите и суичъра, с които същия е бил облечен към момента на деянието и с този, установен по двете гилзи, намерени при извършения оглед на 11.04.2018г.Не почива на истината и изявлението, че съдът не е дал пълноценен отговор на въпроса за причините, поради които по ръцете на пострадалия са установени множество капсулни и оловни микрочастици, а по ръцете на подсъдимия е установена само 1 капсулна микрочастица.Това възражение на касатора е подробно обсъдено на л.24 от съдебните мотиви, като му е даден обоснован отговор.

С оглед изложеното , фактическите изводи на контролираната инстанция в частта от мотивите, касаеща механизма на деянието и средството, с което е реализирано са формирани процесуално правилно. Тези изводи не са произволни, а са изведени от проверявания съд след изпълнение на задълженията му като последна инстанция по фактите да изследва, провери и анализира доказателствената съвкупност.Събраният доказателствен материал, е бил оценен в съответствие с правилата на формалната логика, в резултат на което контролираният съд е достигнал до защитен с аргументация извод, че подсъдимият В. е причинил смъртта на баща си, като е произвел два изстрела с лично притежаваното си огнестрелно оръжие – инкриминираната ловна пушка , единият от които е бил фатален, в жизнено важна част от тялото на пострадалия – в дясната шийна област.

4.Не е вярно твърдението, че в мотивите не се съдържа отговор на редица възражения на защитата. Видно от прочита на въззивното решение, апелативният съд пунктуално и детайлно се е спрял на защитните доводи, като е дал конкретен отговор на поставените пред него въпроси. С основание са отхвърлени като неоснователни оплакванията за пороци при проведените претърсвания и изземвания, необходимостта от събиране на нови доказателства, както и събиране на доказателства за проверка на вече събрани такива. Към изтъкнатите от въззивния съд съображения - за липса на необходимост да се изследват вече изяснени въпроси или да се изследват въпроси, извън предмета на доказване, друго не е необходимо допълнително да се добавя. Същественото е, че за релевантните за отговорността на подсъдимия фактически въпроси – авторство, механизъм, хронология на събитията, уврежданията на пострадалия, причинната връзка между реализираното от подсъдимия поведение и настъпването на общественонеопасния резултат,

доказателствената съвкупност е била достатъчна, като нито един от фактическите изводи не е основан на недопустими и негодни доказателствени източници, както и при тяхната непълнота. При това положение, няма как да бъде споделено твърдението, че присъдата почива на предположения.

5. Подробно развитите в жалбата доводи, аргументиращи противоречие на констатациите на въззивния съд с обективно установените данни по делото по своето естество също представляват такива за необоснованост на проверяваното решение. Те не са съобразени със спецификата на касационното производство и с правомощията на върховната съдебна инстанция, която както вече се посочи по дефиниция е съд само по правото, а не по фактите. Ето защо, а и доколкото проверката на въззивния съдебен акт се осъществява във фактическите рамки, поставени от втората инстанция, няма процесуална възможност за удовлетворяване искането на защитата да бъде възприета различна фактическа обстановка, свързана с механизма на деянието.

6. Въззивният съд не е допуснал нарушение при проверката, анализа и оценката на сведенията, депозираните от свидетелите М. В. Х., М. Г. П. и Р. Х. Възражения в тази насока също са били поставени на вниманието на въззивния съд, който на л.25 и л.37 от съдебните мотиви убедително е защитил заключението си за тяхната несъстоятелност.

7. Контролираната инстанция неоснователно е упреknата в игнориране на заключението на повторната петторна комплексна психиатрична и психологична експертиза, назначена и приета в рамките на проведеното въззивно съдебно следствие. Вярно е точно обратното. Както експертизата, на която касаторът поставя акцент, така и останалите експертизи, назначени в рамките на досъдебното производство и пред първоинстанционния и въззивния съд, имащи за задача за изследват поведението на подсъдимия на плоскостта на това, дали има данни за физиологичен афект, са били подробно обсъдени и анализирани от проверявания съд, който е подходил изключително прецизно и внимателно при оценката им. Коментираните експертни заключения са били съпоставени както помежду им, така и с останалите доказателствени източници, събрани по делото. Касационната проверка не констатира цялостно или частично игнориране на експертните констатации обективирани в посочената експертиза, нито пък превратни анализ и оценка на нейното съдържание.

В обобщение на всичко изложено в пункт I-ви от настоящото изложение, не е налице касационното основание по чл. 348, ал.1, т. 2 от НПК. Няма нарушение от въззивния съд при допускане, проверка, анализ и оценка на доказателствените материали. Това определя като неоснователен въведеният довод за нарушение на изискванията на чл.13, чл.14, чл.107 от НПК. Прецизно и задълбочено, с необходимата обективност са били анализирани всички доказателствени източници, както с оглед на процесуалната им годност, така и на достоверността на изведените от тях фактически данни, послужили за формиране на изводите относно авторството и механизма на инкриминираното деяние. Няма основание да се заключи, че в случая те са били оценени превратно или в противоречие с правилата на формалната логика.

II. Не е налице и касационно основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК.

В касационната жалба това оплакване е изведено на първо място като последица от допуснатите нарушения на процесуалните правила, регламентиращи доказателствената и аналитична дейност на въззивния съд и на задължението на последния да вземе всички мерки за изясняване на обективната истина. ВКС вече изложи съображенията си, въз основа на които прие, че посочените пороци не са налице. Приетите фактически обстоятелства от двете инстанции по фактите – Ловешки окръжен съд и Апелативен съд – Велико Търново, правилно са били подведени под нормата на чл. 116, т. 3, пр. 1 във вр. с 115 от НК. Установени чрез съответните доказателствени способности са били всички елементи от обективната и субективна страна на това деяние и правилно са били квалифицирани като престъпление именно по този престъпен състав от НК. Правнооценъчната дейност на съдебните инстанции на събраната доказателствена съвкупност не сочи на неправилно приложение на материалния закон, след като доказателствените средства, приети за достоверни от двете предходни инстанции, са установили факти, които не биха могли повече за бъдат оспорени от страните пред касационната инстанция. При така установените фактически обстоятелства ВКС не намира, че са налице основания да се приеме, че деянието, вменено във вина на подс. В. съставлява престъпление по друг по-лек престъпен състав, поради което въззивното решение да бъде изменено.

Доводи за прилагане на друг материален закон към фактите, касаещи деянието, са били правени от защитата на подсъдимия и пред двете предходни инстанции. Същите са обстойно обсъдени в мотивите към първоинстанционната присъда и въззивното решение и правилно са били оставени без уважение. Касационната инстанция не намира каквото и да е основание да коригира тези изводи на инстанциите по фактите. Обосновано е било прието от апелативния съд, че липсват основания за приложение на чл. 118 вр. чл. 115 от НК. Изключително подробно на л. 26-л. 34 от съдебните мотиви контролираната инстанция е изследвала доказателствата относими към поведението на пострадалия преди деянието и към поведението на подсъдимия преди, по време и непосредствено след инкриминирания инцидент. Специално внимание е обърнато и на отношенията между двамата, касаещи както периода непосредствено преди деянието, така и този с по-голяма давност. Подробно е изследвана версията на подсъдимия, заявена в проведените му разпити на 18.06.2019г. в рамките на ДП и пред първоинстанционния съд на плоскостта на експертната констатация, на която се позовава касаторът – т. 6 от заключението на повторната петторна СППЕ, очертаваща хипотеза на деяние, извършено при условията на физиологичен афект. От вниманието на контролирания съд не е убегнало обстоятелството, че самите експерти, изготвили посочената експертиза са отразили изрично, че наличието на физиологичен афект е изведено единствено въз основа на коментиранияте обяснения на подсъдимия, в които В. е отрекъл първоначално направеното самопризнание. Съобразявайки това експертно становище, въззивният съд правилно е изследвал подробно заявеното от подсъдимия в коментиранияте разпити и убедително е защитил заключението си за недостоверност на същите. Поради тази причина е отрекъл наличието на медико-биологичните признаци на физиологичния афект у подсъдимия непосредствено преди и по време на деянието, който отново следва да бъде подчертано, експертите са извели на база заявеното от В. пред тях, което в общи линии е идентично с информацията, обективизирана в посочените разпити. Към коментиранията дейност на апелативната инстанция упрек не може да бъде отправян. Правилно въззивният

съд е приел липса на състояние на физиологичен афект у подс. В. , тъй като не е констатирал наличие и на юридическата предпоставка за възможност за прилагане на тази законова квалификация.В тази връзка обоснован и съответен на доказателствата по делото е изведеният извод, че не поведението на пострадалия, а това на подсъдимия е неправомерно.Именно последният е този, който в ранния следобяд на инкриминираната дата е посетил в кратък времеви порядък трикратно дома , обитаван от баща му.След първите две посещения, подрастен от проведенният между двамата разговор, в който Х. е заявил нежелание да даде пари за лечението на св.Р. Х. /майка на подсъдимия и съпруга на пострадалия/, както и обяснения на подсъдимия за направен разход от 650лв., вписан в тетрадката за производствени разходи, В. е напуснал дома на баща си, посетил този , в който живее и от който взел законно притежаваното си ловно оръжие, след което се върнал отново в дома на баща си, като при влизането си там произвел два изстрела, единият от които бил фатален за пострадалия.Именно тази последователност от съзнателни, подредени и целенасочени действия на подс. В. правилно са били обсъдени от въззивния съд, който е стигнал до верен извод относно правилното приложение на материалния закон от първоинстанционния съд, квалифицирал деянието като престъпление по чл. 116 т.3, пр.1 вр. чл. 115 от НК. / в този смисъл т.20 от ПП ВС №2/1957 г., изм. и доп. с Тълкувателно постановление №7/1987 г./. Оценъчният подход на въззивният съд е законосъобразен и не се налага каквато и да е намеса на касационната инстанция за промяна на правните му изводи.

Само за пълнота по повод основното искане на защитата за оправдаване на подс.В., касационният съд ще уточни, че в принципен план, оправдаването от тази инстанция е допустимо в случаите на чл.354, ал.1, т.2 , пр. посл. вр. чл.24, ал.1, т.1 от НПК - когато самата приета от контролираната инстанция фактология е непрестъпна, но въпреки това лицето е признато за виновно и осъдено.Такива данни по делото няма, поради което коментиранията защитна претенция не може да бъде удовлетворена.

III.Настоящата инстанция не констатира наличие на касационното основание по чл. 348, ал.1, т.3 от НПК.

Конкретното оплакване в касационната жалба на подсъдимия в насока на твърдяното нарушение е изведено от това, че инстанционните съдилища не са отчели принципно правилно отразените смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства като многобройни такива, обосноваващи индивидуализация на наказанието му при условията на чл.55 от НК.Това оплакване е неоснователно.

Въззивният съд е бил изключително внимателен, когато е утвърждавал дейността на окръжния съд по индивидуализацията на наложеното на подсъдимия наказание.Последното е определено при превес на смекчаващите отговорността на В. обстоятелства в минималния предвиден в нормата на чл.116, ал.1 от НК размер.Позицията, че индивидуализацията на наказанието в конкретния случай следва да бъде извършена по правилата на чл.54 от НК, а не на чл.55 от НК е убедително защитена и споделена от касационния съд.Липсват обстоятелства, които да са останали извън вниманието на въззивния съд и които да обуславят допълнително смекчаване на наложеното на подсъдимия наказание, такива не се сочат и от касационния жалбоподател.Доколкото липсват основания за прилагане на друг по-лек материален закон, който претендира жалбоподателя, то не са налице и основания за преразглеждане на въпроса за наказуемостта на дееца в тази връзка.

В обобщение, не е налице несъответствие между степента на обществена опасност на деянието и дееца от една страна и отмерения обем държавна принуда-от друга, поради което не се налага изменение на обжалваното решение в санкционната му част.

Предвид изложеното настоящият съдебен състав намира, че не са налице основания, изводими от материалите по делото да упражни правомощията си по чл. 354, ал.1, т.2 –т.4 от НПК и въззивното решение следва да бъде оставено в сила.

По изложените съображения, ВКС, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 53 от 03.05.2022г. на Апелативен съд – Велико Търново, постановено по внохд № 373/2020 г. по описа на същия съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: